

ILMAVALGUS

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Maarja koguduse infoleht

Jumal on meie varjupaik ja tugevus, meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav.

Ps 46:2

Head sõbrad!

See kirjakoht on suureks kosutuseks meile kõigile keset maailma ärevaid sündmusi. Abivajajatele abi osutamine on muutunud eriti aktuaalseks. Tegelikult vajab iga inimene abilist enda kõrvale, sest nii me oleme loodud.

Eriti selgelt tajume seda siis, kui meid tabab kriis või vähenevad jõuvarud vanusega. Ka loomislugudest loome Issanda ütlust: „*Inimesel ei ole hea ükski olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on.*” (1Ms 2:18) Üksteisele abiks ja toeks olemine on oluline, aga ainuüksi sellest jääb väheks. Inimene vajab Kõigekõrgema abi. Jumal on meie varjupaik ja tugevus.

Meil kõigil võiks olla kindel teadmine, et ükskõik missuguse ohu korral on võimalik otsida varju Jumala juures. Meenub armas vaatepilt kanast koos pojakestega suvisel päeval. Tibudel on hea tuju, nad jooksevad vabalt ringi ega aima, et mõne minuti pärast hakkab sadama tugevat hoovihma. Kui suured vihmapiisad hakkavad langema maa peale, ajab kana korraga oma tiivad laiadele ning tibud jooksevad kiiresti tema juurde, et saada varju. Tugev vihmasadu kestab umbes veerand tundi. Kanaema saab läbimärjaks, aga kui hakkab taas paistma päike, jooksevad rahulolevad tibud kuivade ja rõõmsatena tema tiibade alt välja.

See pilt sümboliseerib imeliselt ka Jumala ja inimese vahelist suhet. Meie elus peab olla koht, kuhu me saame minna varjule, tundmata muret

tormide pärast, mis ümberringi võimust võtavad. Meile on julgustav sõna, et *Issand on meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav.* (Ps 46:2b)

Issand hoiab meid ka siis, kui arvame, et meil ei ole end ohu eest kusagile peita. Ta on valmis pakkuma meile tuge ja lohutust, kui maailma tabavad ärevad sõnumid sõjast, kui levib viirus või kui ühtäkki tajume, et rahu ja vabadus ühiskonnas on tegelikult haprad nähtused.

Vabadus, kodumaa, võimalus kasvatada lapsi ning käia tööl turvalises riigis, see kõik on suur õnnistus ning on meile antud Jumala poolt. Kui palju au, kiitust ja tänu me Talle selle eest toome? Kas mõistame Jumalat tänada? Ometi kõigi rahutuste keskel, ka rasketel päevadel on meil olemas Issand, Tema julgustav ja lohutav sõna ning me võime päevast päeva osa saada Tema õnnistustest.

Õnnis on inimene, kes Jumala õnnistusi tähele paneb! „*Ja nüüd, meie Jumal, me täname sind, ja me ülistame sinu aulist nime! Sest kes olen mina ja kes on mu rahvas, et meil on jõudu nõnda vabatahtlikult anda? Tõesti, kõik tuleb sinult ja sinu käest oleme sulle andnud!*” (1Aj 29:13-14)

Issand ütleb, et ta on meile kättesaadav igal hetkel kogu päeva ja öö. Ta on alati meiega, et meid aidata. Kui kogeme ise Jumala õnnistust ja kaitset, võime julgelt osutada abi ka teistele abivajajatele. Selleks hoidkem lähedast osadust Jumalaga, kes soovib meiega suhelda ning meid juhtida.

Ta teeb selle võimalikuks andes meile oma Püha Vaimu, et Tema meis elaks. Piibel annab meile mõista, et Kristus saab olla meis ja meie Kristuses. Vaatamata kõigile rahutustele, *olge rõõmsad lootuses, vastupidavad viletsuses, püsivad palves!* (Rm 12:12) *Ja nüüd, Issand, mida ma pean ootama? Oma lootuse ma panen üksnes sinu peale!* (Ps 39:8). Soovin teile kõigile õnnistatud ülestõusmispihi!

Timo Švedko

Tartu Maarja koguduse õpetaja

Tartu Maarja kiriku taastamine

Torniehitus

2021. aasta jõuludest kuni aprilli alguseni oli Tartu Maarja kiriku juures kõrvulukustavalt vaikne. Töömaa aiad on koomale tõstetud, lift ei sõida ei üles ega alla, kuid tellingud on endiselt püsti justkui vajaks nad kerkinud tornimüüridega üksteise toetust. Ehitustööd olid suureks külma ajaks peatunud, kuid tausttööd on koguaeg käinud ja nüüd juba kiriku juures edasigi minemas.

Torni müüriosad valmisid eelmise aasta jõuludeks, jõudes oma lõpliku kõrguseni 33,4 meetrit. Sellest kõrgusest edasi olev osa – tornikiivri alune ja tornikiiver ise, ehitatakse metallkarkassile. Tornikiivri alune osa kaetakse puiduga ja krohvitakse. Nimetatud osa tööd algasid tehases juba veebruari alguses ja valmisid märtsi lõpus. Alumine metallkarkassi osa toodi kiriku juurde 2. aprilli varahommikul ja paigaldati kraana abil juba 4. aprillil. Toredat sündmust oli õpetaja Timo haigestumise tõttu tulnud õnnistama Elva koguduse õpetaja Vallo Ehasalu. Kohal olid ka ajalehtede Tartu Postimees ja Eesti Kirik esindajad.

Kõrgem tornikiivri osa on samuti jõudnud kiriku juurde, kuid ülestõstmiseni läheb veel aega. See kaetakse plekiga all, kiriku ees. Alumise, paika saanud osa kõrgus oli 10 meetrit, ülemine osa on 11 meetri kõrgune.

Tööde valmimine on praeguse info järgi graafikus ning peaks lõppema jaanipäevaks.

Kellarõdu aknad

Samal ajal käib taustal kellarõdu akende projekteerimine. Kuna meie kirik asub kortermajade vahel ja ümberringi on väga palju elanikke, siis soovitas Toomas Mäeväli kellarõdule paigaldada puidust ribiaknad. Ribiaknad aitavad kellade helinat pisut pehmendada ja heli suunata nii, et see otse kortermajade akendesse ei kaiguks.

Akende paigaldamisega on aga esile kerkinud kellarõdu vaateplatvormina kasutamine. Kui külastajad tornis käivad, tahavad nad ka akendest välja vaadata. Ka ribiaknaid on võimalik avada, kuid arhitektid on mõtlemas läbi ka võimalikke alternatiive. Nt klaasist või luukidega akende alaosa. Loodetavasti saavad ka need otsused peagi arhitektide poolt paika ja Muinsuskaitse kinnituse.

Kukk

Maarja kiriku tornikukk oli vanasti ka tuulelipp. Täna uut kukke projekteerides, on sellega samuti arvestatud, et kukk tornis tuule suunda näitab.

Uut kukke projekteerib metallikunstnik Karin Kivisild koostöös ARS Metallitöö OÜ ja Nordic Metal Works OÜ-ga, kes valmistab torni tipus oleva muna ja on tellinud ka materjalid.

Kellad

Tartu Maarja kiriku tornis hakkavad Jumalat teenima neli kella. Enne hävingut löid meie kiriku tornis kaks kella – Hõikaja ja Koguja. Loodetavasti suurem neist – Hõikaja, jõuab Paistu kirikust koju tagasi kui aeg selleks küps, aga sellest mõni teine kord.

Uued kellad – Usk, Lootus, Armastus ja Rõõm saavad praeguse ajagraafiku järgi valatud Saksamaal Gescheri linnas Petit & Gebr Edelbrock kellavabrikus 29. aprillil 2022.

Kellade nimede valmise protsess on olnud pikk, arutatud on neid koguduse juhatuses, nõukogus kui ka üldkogul. Kaasatud mitmeid inimesi nii kogudusest kui väljastpoolt. Aktiivsemad kaasamõtledajad lisaks meie endi töötajatele on olnud Toomas Mäeväli ja Peeter Paenurm. Iga kell kannab endas lugu, mis viitab Maarja kiriku, aga laiemalt ka Eestimaa loole.

Suurim neist – Armastus

Armastuse kella löögitoon on es1, diameeter ca 1320 mm ning mass ca 1450 kg. Kella kaunistab Tartu Maarja kihelkonna vöömuster ja Tartu Maarja koguduse 1885. aasta leeriõnnistamise päeva tähtelt võetud neitsi Maarja Jeesuslapsesega. Kell kannab Tartumaa murrakus piibli kirjakohta Jh 3:16 NIDA OM JUMAL MA ILMA ARMASTANU. Löögirandil tänu „Kiriku torni on aidanud taastada ja mind on annetanud Tartu Maarja kirikule Janek Veeber perega AD 2022“ Armastuse kell kumiseb armastusega Jumalale, Maarjale, Maarjamaale, kõigile emadele ja ligimestele.

Usk

Löögitoon fl, diameeter ca 1180mm, mass ca 980 kg. Kella kaunistab Tartu Maarja kihelkonna vöömuster ja luterroosi kujutis. Kell kannab piibli kirjakohta Fl 2:11 Jeesus Kristus on Issand - Jumala Isa kirkuseks. Löögirandil tänu „Mind on annetanud Tartu Maarja kirikule Janek Veeber perega AD 2022“

Usu kell räägib Jumala töotusest, vaimulikest, kogudusest, kirikust, kristlikest väärtustest, kultuuriloost ja meie elu vundamendist.

Lootus

Löögitoon g1, diameeter ca 1030mm, mass ca 670 kg. Kella kaunistab Tartu Maarja kihelkonna vöömuster ja Tartu vapi kujutis. Kell kannab piibli kirjakohta Ps 39:8 ISSAND, OMA LOOTUSE MA PANEN ÜKSNES SINU PEALE! Löögirandil tänu „Mind on annetanud Tartu Maarja kirikule Janek Veeber perega AD 2022“

Lootuse kell räägib meie koguduse, aga ka rahva lugu – möödunud aegade kannatustest (okupatsioon, sõda), märtritest, kuid tuletab meelde, et lootus hoidis meid elusana ja tõi tänasesse. Lootuse kell kannab Tartu vappi, kuna Tartu linn on Maarja kogudusele esimesena andnud lootuse oma pühakoja täielikuks taastamiseks ja on kiriku suurim toetaja.

Rõõm

Löögitoon b1, diameeter ca 860mm, mass ca 370 kg. Kella kaunistab Tartu Maarja kihelkonna vöömuster, Eesti Vabariigi hümnii noodikirja ja kolmanda salmi sõnade kujutis. Kell kannab piibli kirjakohta Lk 2:10 MA KUULUTAN TEILE SUURT RÕÖMU, MIS SAAB OSAKS KOGU RAHVALE. Löögirandil tänu „Mind on annetanud Tartu Maarja kirikule Janek Veeber perega AD 2022“

Rõõmu kell on tänukell, kaalult küll väiksem, aga hingelt suur! See kell on tänuks Jumalale ja kõikidele Maarja kiriku taastamise toetajatele – kõikidele annetajatele, palvetajatele, asjaajatele, kaasaelatajatele.

Maarja uue kellakomplekti valmimist finantseerib ettevõtte GIGA AS ehk Janek Veeber, kes on selleks teinud annetuse 150 000 eurot. Lisaks on kellade heaks 2000 eurose annetuse teinud Rein Kermes.

Kuigi uues komplektis on neli kella, on siiski täiuslikuks saamisel Maarja kirikul 5 kella. Ära ei tohi unustada meie originaali, väärtuslikku ajaloolist Hõikajat, mida juba eespool ka mainisin. Hõikaja tulevikus küll ilmselt tornis lööma ei hakka, kuid on äärmiselt oluline eksponaat meie kirikus. Loodetavasti saab olema võimalus tema häält soovi korral ka kuulda. Millal ta oma päriskoju naaseb, ei ole veel kindel, kuid tema hääl kajab üle aastakümnete oma kodukiriku tornis eelmisel aastal 12. juulil. Paistu kiriku õpetaja edastas meile kellahelina veebi teel ja kiriku hävimise mälestuspalvus-kontserti eel ja järel me seda kuulda saime.

Ka Sina võid olla kirikuehitaja!

Anonüümse annetuse saad teha

helistades

900 1842 annetat 5 eurot

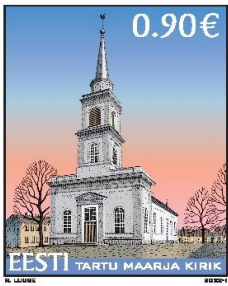
900 1941 annetat 10 eurot

900 2019 annetat 50 eurot

Nimelise annetuse saad teha Tartu Maarja Kiriku Sihtasutuse arveldusarvele

Swedbankis EE132200221021269201

Maarja kiriku 180. juubeliaasta ja postmark

Käesolev, 2022. aasta on Tartu Maarja kiriku 180. juubeliaasta, mille piduliku avaõõgi andsime kolmekuningapäeval 6. jaanuaril. Koostöös Kirikufondi ja Eesti Postiga ilmus Maarja kiriku mark, ümbrik ja esimese päeva tempel.

Pidulikul margiesitlusel Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumis said sõna koguduse õpetaja Timo Švedko, Tartu linnaeape ja Tartu Maarja Kiriku SA nõukogu esimees Urmas Klaas ja Tartu Maarja Kiriku SA nõukogu liige Toomas Savi. Marki esitles kujundaja Riho Luuse. Õpetaja Timo esitas kitarri saatel ka mõned laulud ning kohapeal oli võimalik soovijatel endale mark koos esimese päeva ümbriku ja templiga osta.

Margil on kujutatud Maarja kirikut tema ajaloolises ilus koos mõnede tänapäevaste täiendustega.

Ümbrikul on J.E.W. Hagen-Schwarzi poolt maalitud Maarja kiriku altarimaal ning esimese päeva tempel kujutab köster Juhan Kurriku abikaasa Wilhelmine poolt ömmeldud neljanda laulupeo lipukandja särbi rosetti.

Postmargi esitluspaigaks sai ajaloolise sideme tõttu valitud Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum. Nimelelt asus esimene spordimuuseum just meie Maarja kirikus ja Maarja kiriku pika spordiajaloo esemed on hoiul sealsamas muuseumis, kuni meie enda ekspositsioonipinnad valmivad.

Juubeliaasta jätkus piduliku jumalateenistusega Tartu Maarja kirikuhoones, Pepleri 1. Järgmisteks juubeliaasta sündmusteks on kellade valamine Saksamaal Gesleri linnas eeldatavalt 29. aprillil, kellade saabumine kirikusse mai lõpus ning torni ja kellade pühitsemine 3. juulil.

Silvia Leiaru

Tartu Maarja Kiriku sihtasutuse juhatuse liige

Vaatame tagasi rahu ja julgusega

Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis.

2Kr 9:8

Koguduse 2021. aasta eelarvet kokku võttes näeme, et liikmeannetuste summa on langenud 2019. aasta prognoositud tasemele. Olukord pole lihtne, aga me saame hakkama. Oleme väga tänulikud koguduseliikmetele, kes annetavad kasvõi natukene, aga on teinud pangas püskorralduse. Aasta lõikes on sellest suur abi.

Suureks abiks kulutuste katmisel on Tartu Maarja Kiriku sihtasutuselt laekuv hoonestusõiguse tasu, mis on 10000 eurot, samuti pühapäevased korjandused, mida oli eelmisel aastal 3948 eurot (99% planeeritud). Siiski on jumalateenistustelt kogutav vähenenud võrreldes 2019. aastaga ligi kaks korda. Talituste läbiviimise eest laekuvate annetuste summa oli 2040 eurot. Talituste, eriti matuste arvu püsisib tõenäoliselt võimalus kasutada kirikuhoonet ja inimesed eelistavad tihti seetõttu pöörduda mujale. Enamus meie koguduse lahkunute ärasaatmistest on toimunud kas krematooriumis või surnuaia kabelis.

Majandame võimalikult säästlikult, et ruumide halduskulud, palgad ja maksud saaksid tasutud. Samuti oleme otsinud võimalusi saada ruumide eest renditulu, samas on hoone kasutuses ega seisa tühjana. Nii tegutsevad kogudusemajas jätkuvalt AA, palvekliinik, saksa kogudus, antakse hingehoiuabi.

Uus rendileping on sõlmitud EELK Diakoonia- ja Ühiskonnatöö SAGA, kes kasutab endisi perekeskuse ruume, et toetada inimesi nende kriisis, eriti praeguses pingestatud rahvusvahelises olukorras. Oleme tänulikud meie ELY Soome partneritele toetuse eest. Püüame hoida eelarvet tasakaalus ning see on siiani õnnestunud, seda vaatamata ühekordsele suuremale väljaminekule – 2021. aastal paigaldati uus soojussõlm maksumusega 8280 eurot. Paneme oma lootuse jätkuvalt Issandale, Tema kannab koguduse läbi keerulistest aegadest.

Suur tänu kõigile, kes on toetanud koguduse tööd ning tasunud liikmeannetuse. Tänu teile on kogudusemaja hoolitsetud. Tuletame meelde, et liikmeannetuse suurus võiks olla vähemalt 1% aastatulust. Kellel on koguduse töö südamel, palume võimalusel pangas sõlmida igakuine püskorraldus, et annetus ei ununeks. See tagab kogudusele püsiva rahavoo arвете tasumiseks ning aasta lõikes on sellest väga suur abi. Issandal on hea meel rõõmsast andjast!

Koguduse õpetajana pöördun iga lugeja poole küsides: kuidas saab kogudus teile omalt poolt abiks olla? Ärga jääge oma muredega ükski. Teeme koos hingehoidja Lea Saarega kodukülastusi. Vajadusel kirjutage või helistage meile. Kogudus on üks vaimulik pere ja raskel ajal oleme kõik üksteisele toeks.

Timo Švedko

Tartu Maarja koguduse õpetaja

Armasta oma ligimest nagu Jeesust!

Kas teie olete Jeesusega kohtunud? Mina olen. See oli hulk aastaid tagasi ühel rännakul. Jõudsin peale pikka teekonda mägikülla, kust tundus, et kaugele pole võimalik minna. Minu üllatuseks ootas mind seal külas üks mees, kes siiski teadis teed edasi. Ronisime kitsukest rada pidi mäekülge mööda aina kõrgemale, kuni jõudsimme platoole. Seal imeilusalt aasal kesk karikakraid, tõrvalilli ja tulikaid Ta seisiski.

Mõistagi oli see kõik unes. Aga ärgates mäletas minu keha leitsakut ning lihastes leidus sedasorti raskust, mis tekib pikast füüsilisest pingutusest. Kõik, mida Temaga silmitsi seistes kogesin, on mees veel tänagi.

Peale seda unenägu kohtun Jeesusega alalõpmata. Kus ikka kaks või kolm inimest koos, seal tuleb ette, et Ta räägib minuga mõne kohalolija suu läbi või naeratab ja noogutab julgustavalt kellegi kaudu

tervituseks. Olen tänulik, et ühe unenäorännaku järel avardati minu maailma, et näeksin ligimise jumalanäolisust ja õpiksin vaatama teda sama hella silmavaatega, kui seal aasal vaatasin Jeesust.

Lea Saar
Diakooniatöötaja

Kolmapäevased kohtumised

Koroonapandeemiast põhjustatud piirangud on teinud korrektiive meie harjumuspärasesse suhtlusesse. Oleme koguduses väga igatsenud, et võiksim rohkem silmast silma kohtuda ja õnneks on nüüd taas see võimalus olemas. Anname teada, et nüüdsest on **igal kolmapäeval kell 12 koguduses kaetud kohvilaud**. Läbi võivad astuda kõik, kel soov osaduses natukeseks aeg maha võtta. Iga kuu kolmandal kolmapäeval on traditsiooniline sünnipäevade tähistamine.

4. mail alustab tegevust leinagrupp

Grupiga kutsutakse liituma täiskasvanuid, kes on surma läbi kaotanud lähedase inimese. Kokkusaamised toimuvad viiel järjestikusel kolmapäeval kell 18-20 aadressil Õpetaja 5.

Soovijad saavad lisainfot telefonil 5218589 või e-posti aadressil lea.saar@eelk.ee.

Lea Saar
Diakooniatöötaja

Helene ja Joonas Toivanen on tagasi Myanmaris

2021. aasta veebruaris toimus Myanmaris sõjaline riigipööre, mille järel muutus see riik ebaturvaliseks ja meie misjonärid Helene ja Joonas suundusid Taisse. Tagasi Myanmaris pääsesid nad alles tänavu 26. märtsil. Vahendame mõned mõtteid Toivaset Missio Facebooki lehelt.

„Yangonis on kirikud püsinud suletuna pandeemia algusest alates ning jumalateenistusi peetakse väikesemas ringis kodudes. Suurtest kirikutest linnas on isegi anglikaani ja katoliku kirikud veel suletud, kuid loodetavasti toovad lähinädalad endaga muutusi ning kristlased saavad veeta ülestõusmispuhad koguduste keskel. Kohalikel on väga raske. Tööd pole, kõik on muutunud neile väga kalliks.”

Helene ja Joonas tulevikuplaanidest loodame kuulda peatselt, kui nad puhkusele tulles ka meie kogudust külastavad. Seniks palume nende eest palvetada. Nende eestpalvesoovid on järgnevad: Oleme tänulikud võimaluse eest teenida Tai kirikus, kuid et saime peale aastast pausi pöörduda tagasi Myanmaris ja kohtuda siinsete sõprade ja kolleegidega. Palvetame väsimatult rahu eest Myanmaris ning inimestele lootust ja usku paremasse homsesse. Palvetame kohalikele kogudustele ja otsustajatele tarkust juhtida oma kogudusi keerulisel ajal.

Palume kõik tulevikuplaanid Sinu kätte, hea Issand. Juhata ja anna tarkust otsusteks! Aamen!

Tartu Maarja kirikukooril on vanust 185 aastat

Tartu Maarja Kirikukoor tähistas 20. detsembril Tartu Pauluse kirikus piduliku kontserdiga 185. sünnipäeva. Koos kooriga oli laval ka Tartu-Maarja Kammerorkester ning solistid Merle Silmato, Mati Kõrts, Henn Rebane ja Ragne Saul. Dirigeeris Lilyan Kaiv. Ettekandele tulid P. Tšaikovski „Serenaad keelpillidele” ja L. Bacalov „Misa Tango”.

Tartu Maarja kiriku laulukoori rajajaks oli toonane koguduse õpetaja Karl Heinrich Konstantin Gehewe (ametis 1831-1856). Koor on vanem kui Maarja kirik ise. Teadaolevalt esines juba siis 5-aastane koor lauluga ka Maarja kiriku pühitsemisel 11. jaanuaril 1842.a.

Kirikuõpetaja Gehewe tundis suurt huvi maarahva keele vastu ning pidas eesti keele uurimist ja säilitamist väga oluliseks. Ta arvas, et koorilaul on üks keele arendamise moodus. Koori ellukutsumise põhjuseks oli 1835. aastal kasutusele võetud uus agenda, ehk jumalateenistuse pidamise kord, kus esmakordselt sisaldas liturgia ka vastulaule. Koor oligi mõeldud kogudusele toeks vastulaulude laulmisel.

Esimese kontserdi andis koor juba 1836. aastal ja see on teadaolevalt esimene eestikeelne kontsert Tartus.

Alguses kuulusid koori koosseisu peamiselt linlastest noored, esineti järjekindlalt igal pühapäeval jumalateenistusel.

Tartu Maarja Kirikukoor oli toonases Tartu kultuurielus kahtlemata tähelepanuväärne nähtus. Köster Adam Luig (teenis 1851-1889), kes oli koguduselaulu innukas arendaja, pani tähele, et koguduselaul kõlas nii puhtalt, vägevalt ja ülendavalt, et isegi saksa soost inimesed, kes sugugi eesti keelt ei valda, käisid laulu pärast meelsasti jumalateenistusel.

Oma hiilgeajajärku jõudis koor praost Adalbert Hugo Willigerode ajal (teenis 1857 - 1885). Willigerode pidas koorilaulu nii tähtsaks, et näiteks kiriku pühitsemise 25. aastapäeva jumalateenistusel 1867 a. jaanuaris, oli kooril koguduse kuue laulu kõrval oma kava.

Laulukooril arenes tihe koostöö Väägvere pasunakooriga, mille juhatajaks oli Willigerode hea sõber David Otto Wirkhaus. Tartu Maarja kihelkonda kuuluva Luunja mõisa paruni Nolcke soosimisel toimus 1865.a. lõikuspühal Tartu Maarja koori ja Väägvere pasunakoori ühine esinemine, millest kõneldi vaimustusega kogu Tartus. Seda kontserti juhatas Willigerode ise, kes tähendas kontserdi eesmärgiks olevat tõendada, et ka eesti rahvas suudab kunsti pakkuda. Koori liikmeiks olidki tollal enamuses maainimesed.

Sellest ajast jäigi Willigerode koori alaliseks juhatajaks. Loomulikult viibutas ta taktikeppi ka jumalateenistustel olles õpetaja ametirüüs.

Maarja kiriku koor oli ainuke segakoor, mis esines ka esimesel üldlaulupeol jumalateenistuse osas ning pidusöögil. Teatavasti osalesid I laulupeo kontsertidel vaid meeskoorid. Pastor Willigerode oli auväärne I laulupoe toimkonna juhataja ja II laulupeo toimkonna abijuhataja. Ta oli ka 1870 a. Luunjas toimunud laste laulupidude üldjuhiks. Kuna kihelkonna koolides õpetati lastele ka laulmist ja tegutsesid koorid, võttis esimesest lastepeost osa umbes 20000 inimest ja seda pidu saatis samasugune vaimustus nagu suuri laulupidusid.

Aastal 1891 andis Willigerode koorijuhatamise üle köster Juhan Kurrikule (teenis 1889 - 1922), olles samal aastal juhatanud veel oma viimase, arvult seitsmenda suure kontserdi.

Kurrik jätkas edukalt oma eelkäija tööd, pannes eriti rõhku koorilaulude viimistlemisele ning koori edukale esinemisele. Tema algatusel esines koor V üldlaulupeol eesti rahvusvärvides koori lipuga ja koori naispere sini-valges riietuses. Lipu, lipukandja särbi ja roseti õmbles Kurriku abikaasa Wilhelmine. Lipp hävis koos kirikuga, aga teiste rahvusvärvides esemete saatuse on väga põnev, mis viib meid koos Konstantin Kurrikuga Saksamaale ja sealt koos Artur Taskaga Rootsi. Nende meeste teene on, et koguduse kallisesemed pääsesid hävimisest. 1995. aastal tõi akadeemik Mihkel Veiderma esemed Taskade käest kodumaale ja tagastas kogudusele.

Uhkusega saame tunnistada Miina Härma seotust meie kirikukooriga. Miina ristiisa oli David Otto Wirkhaus ja väike Miina osales ka eelpool nimetatud Luunja laste laulupeol, mida ta meenutas suure vaimustusega. 1879. ja 1896 a. laulupidudel oli ta liitunud Tartu Maarja kiriku segakooriga. Tema debüüt orelimängijana toimus 2. juunil 1886 Tartu Maarja kiriku orelil.

1936. aastal tähistati suure pidulikkusega koori 100. sünnipäeva. Koori dirigendiks oli siis Adalbert Wirkhaus. Koor soovis V laulupeoks valmistatud lipu asemele uut lippu. Kogudus kinkis uue, mis on ühelt poolt valge ja teiselt poolt must kuldsete tammelehtede ja kirjaga

«Tartu Maarja kirikukoor 1836–1936». See lipp on säilinud.

II maailmasõjas hävis Tartu Maarja kirik ning kogudust tabasid repressioonid. Siiski on koguduse koor tegutsenud järjepidevalt ka rasketel aegadel. Tõsi, okupatsiooni ajal ei saanud kirikuga seotud muusikakollektiivid suuri esinemisi korraldada, kuid jäädi truuks pastor Gehewe ideele – teeniti kaasa jumalateenistustel ja koor toetas liturgiat vastulauludega.

Eesti taasiseseisvudes taastus ka Tartu Maarja koguduses aktiivne muusikaelu. 1992. -2000. aastatel oli koori dirigendiks Tuuliki Jürjo. Koor kandis siis nime Soli Deo Gloria ning teenis kaasa jumalateenistustel, andis kontserte ning osales laulupidudel ja vaimulikel laulupäevadel.

Koorijuhtideks on olnud veel tuntud kirikumuusikud Elke Unt, Vesta Voltein, Helika Gustavson-Rätsep. Alates 2018. aastast juhatab Tartu Maarja Kirikukoori Lilyan Kaiv. Lilyani eestvedamisel on koor kasvanud ning ta on kutsunud ellu ka Tartu-Maarja Kammerorkestri.

Kogudus on tänulik kõigile lauljatele, muusikutele, koorijuhtidele ja paljudele abilistele, kes on aidanud arendada ja hoida meie koguduses koorilaulu traditsiooni ning teeninud Jumalat kauni muusikaga. Elagu Tartu Maarja Kirikukoor!

Lea Saar
Diakooniatöötaja

MESSA DA REQUIEM

Gaetano Donizetti

ESMAESITUS EESTIS!

KONTSERT

KÕIKIDE OHVRITE MÄLESTUSEKS

15. aprill 2022 kell 19 Tartu Jaani kirik

MAARJA FILHARMOONIKUD &

KARMEN PUIS, RAGNE SAUL, MERLE SILMATO, MATI KÕRTS, ATLAN KARP

dirigent LILYAN KAIV

PILETID: PILETILEVIST, www.maarjafilharmoonikud.com &

tund enne algust kohapeal

TE DEUM

Marc-Antoine Charpentier

TROMPETIKONTSERT

Aram Arutjunjan

Solist MIHKEL KALLIP

17. aprill 2022 kell 19 Tartu Pauluse kirik

Koguduse teated

Jumalateenistused toimuvad pühapäeviti algusega kell 12 kogudusemajas.

Jumalateenistuste ajal toimub lastele pühapäevakool (välja arvatud koolivaheaegadel). Kõik üritused toimuvad kogudusemajas aadressil Õpetaja 5, kui ei ole märgitud teisiti.

Läheme külla eestpalvekogudusele Põlvasse! Juuni alguses on plaan sõita külla meie eestpalvekogudusele Põlvasse. Kuupäev on kokkuleppimisel, küsige kogudusest selle kohta infot.

Pühapäevakooliga kala püüdma. Perede laager „Viis leiba ja kaks kala” toimub **Palupõhja looduskoolis 12.-14. augustil.** Palupõhja on suurepärase laagripaik eheda looduse keskel Emajõe ääres. Asupaik võimaldab rohkesti kalapüüki, matkamist ja õuemänge. Nagu ühes korralikus laagris toimuvad mõistagi ka meil kosutavad piiblitunnid, toredad jutuajamised ja lõbusad lõkkeõhtud. Koos lastega on laagrisse oodatud ka vanemad. Palun andke osalemissoovist teada e-posti aadressil tartu.maarja@eelk.ee või helistades 553 4529. Registreerunutele saadame täpsemad juhised. Peatselt jagame infot ka kodulehel ja sotsiaalmeedias. Laagri korraldamist toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Igal kolmapäeval kell 12 ootame eakaid vestlusringi, kaetud on kohvilaud. Sünnipäevi tähistame kuu kolmandal kolmapäeval.

Igal neljapäeval kell 19 koguneb palvegrupp, v.a. suurel neljapäeval.

14.04 kl 18 Suure neljapäeva jumalateenistus üheskoos saksa kogudusega

15.04 kl 12 Suure reede jumalateenistus

15.04 kl 17 Suure reede ristitee. Algas kl 17

Peetri kiriku juures. Teel peatutakse palvetamiseks erinevate kirikute juures

15.04 kl 19 Tartu Maarja Kirikukoori ja Tartu-Maarja Kammerorkestri kontsert Jaani kirikus

17.04 kl 12 1. ülestõusmispüha jumalateenistus

17.04 kl 16 ülistusõhtu

17.04 kl 19 Tartu Maarja Kirikukoori ja Tartu-Maarja Kammerorkestri kontsert Pauluse kirikus

21.04 kl 16 piiblring erivajadustega inimestele.

04.05 kl 18 alustab leinagrupp

07.05 kl 15 Tartu laste palvepäev

08.05 kl 12 pühapäevakooli lõpetamine, pidulik jumalateenistus

19.05 kl 16 piiblring erivajadustega inimestele

22.05 kl 16 ülistusõhtu

04.-05.06 ülemaailmsed laste palvepäevad kogudusemajas

10.06 kl 18 Kirikute Öö üritused

11.06 kl 11 kalmistupüha Tuigol

11.06 kl 14 kalmistupüha Raadil

12.06 kl 16 ülistusõhtu

16.06 kl 16 piiblring erivajadustega inimestele

03.07 kl 12 kiriku torni pühitsemine, pidulik jumalateenistus Tartu Maarja kirikus

12.-14.08 perede laager Palupõhja looduskoolis

Kui teil on soov saada kodust armulauda, erapihti või on vajadus kiriklike talistuste järele, võtke palun ühendust koguduse õpetaja Timo Švedkoga telefonil 553 4529. Lisaks õpetajale pakub hingeabi ka koguduse diakooniatöötaja Lea Saar, telefon 524 8589.

Ärge jääge oma murega üksi!

EELK Tartu Maarja Kogudus

Õpetaja 5, 51003, Tartu

Tel: 7341111 / E-post: tartu.maarja@eelk.ee

Koguduse õpetaja: Timo Švedko

Tel: 553 4529

timo.svedko@eelk.ee

Kodulehekül: www.tartumaarja.ee

Info ja teenistuste ülekanded:

<https://www.fb.com/tartumaarjakogudus>

Liikmeannetusi saab teha ülekandeg

Saaja: EELK Tartu Maarja kogudus

SEB EE151010220041155014

Swedbank EE922200221005116309